

Gang ikke mente, at dette Forslag naturligen skulde forhandles sammen med andre.

Octavius Hansen: Det var blot en personlig Bemærkning, jeg vilde gjøre i Anledning af den Karakteristik, som det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) gav af mit Foredrag. Jeg tror, at en Karakteristik af Andres Udtalelser er af den Slags Ting, som man helst burde holde hos sig selv. Vi hørte jo forleden Dag det ærede Medlem udtale overfor en Afbrydelse fra den anden Side, at han maaske havde nok saa mange Ord som Andre. Jeg tror nu, at de Ord, som han benyttede her til denne Karakteristik, vare altfor mange. Naar det ærede Medlem ikke kan forstaa den Forbindelse, som der er imellem Præsternes Lønningsmaade og Præsternes Valgmaade, saa tror jeg, at han skulde rekvirere til de historiske Anlæg, som han i Fjor erklærede om sig selv, at han havde. Det er jo utvivlsomt, at der en historisk Forbindelse her imellem, saaledes at Enhver, der har historiske Anlæg, maa kunne forstaa det.

Sahl: Jeg vil dog ikke undlade at give det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) den Anerkendelse, at han ganske rigtig har set et Punkt i denne Sag, hvor den har en meget svag Side. Jeg har ogsaa flere Gange, naar vi have drøftet disse Spørgsmaal, tilladt mig at fremdrage, at det ikke kan nytte Noget at kalde de Folk, som bo indenfor en Sognekreds, en Menighed. Det gaar ikke an; men der er jo kommen saa mange gale Udtryk ind ved Kirkevesenet, at man gjerne kan tage dette med. Jeg for mit Vedkommende har i Dag tænkt paa Ordet Præst. Det er kun i adskillige af de nordiske protestantiske Menigheder, at man har bevaret Ordet Præst, men i hele det protestantiske Lydsland har man ingen „Præster“. Det er kun hos Katholikerne, at man har „Præster“; men det er saadan en gammel svag Historie, som er kommen ind her i Landet, fordi Alt det, der hører med til Indførelsen af Kirkevesenet her i Danmark, er noget i en vis Henseende Ufolkeligt, og fordi fremmede Ord ere komne ind og have forstyrret hele Udviklingen; — altsaa, hvad gjør denne enkelte Ting med Hensyn til denne Sag. Men naar nu det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds har slaat paa dette Punkt, vil jeg sige ham, at han skal have Tak for, at han ogsaa ved denne Leilighed har mindet derom, thi der skal mindes derom, for at man en Gang kan komme til Sand-

heden i disse Forhold. Nu skal jeg da sige, siden det ærede Medlem har spurgt derom, — der er en Gang blevet talt om, at man ved en saadan Drøftelse havde Lov til at kaste Bøer ud i Verden, det kan nepo være heldigt ved et saadan offentlig Drøftelse, man maa have Lov dertil, selv om man ikke kan sætte Bøerne igjennem. — Jeg skal altsaa sige, at, naar Taler er om Menigheder og stavnsvundne eller sognebundne Kredse, og at der fra Statens Side skulde uddannes Embedsmænd, der skulde forkynde Ordet, saa svarer jeg: Siig, at saasnart et vist Antal Mænd rundt omkring i Landet samle sig om en Mand, er han kaldet dertil, siig det og gennemfør det, saa have vi naaet Noget. Men det ærede Medlem maa vel at mærke vide, at gjennem offentlige Forhandlinger og den Slags Afgjørelser kommer man albrig alvorlig til Bunds i det Landelige; det følger ganske andre Lov. Men hvis man har tusinde Præster, og man vil have disse tusinde Præster ansatte omkring paa tusinde forskjellige Steder, og siger: her er Overs Valgkreds, saa kan man sige, at saasnart der i Landet findes et Antal Mænd, som enes om, at en saadan Mand skal være deres Talsmand, kan en fremskreden og røylst Regjering finde en Udvei, og i Stedet for at man kunde antage, at de saa kunde blive samlede alle sammen paa eet Sted, kunde Regjeringen gjøre, lige som den gjør med Hensyn til Underretsprokuratorer, — undskyld, at jeg bruger denne Sammenligning — og udnævne dem med Forpligtelse til at tage Ophold paa det og det Sted. (Latter). Det lader sig gjøre mine Herrer! Man maa knytte det ene Udviklingstrin i vort Land til det andet, og hvis det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) finder, at det er saa rent galt, at disse Menigheder, hvor om der tales i denne Lov, ere sognebundne, kunde man ad den Vej høre derpaa. Udgifterne ville ikke blive større.

Th. Kruse: Til det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Octavius Hansen) skal jeg tillade mig at sige, at jeg dog virkelig har saa meget historisk Anlæg og Kundskab, at jeg med Lethed skal kunne belære det ærede Medlem om, at der slet ikke er nogen Forbindelse mellem de to Ting, hvorom der her er Tale, som er historisk nødvendig; thi hvis det ærede Medlem vil gaa tilbage til Reformationstiden her i Danmark, vil han finde, at skjøndt Præsterne dengang lige saa godt lønnedes med Liende som nu, valgte Menighederne dog selv sans facon